

1. Bilişsel alan kazanımları dikkate alınır:

"Sıra dışı ve farklı" olanı yapabilmek; "Sentez" basamağına yönelik bir kazanımdır.

Dersin ikinci bölümünde gerçekleşen etkinlik de ise: "Birbirlerinin yazılarını eleştirme (doğru-yanlış bulma)"

kazanımı ise "ölçüte göre karar verme" olduğundan "Değerlendirme" basamağına yöneliktir.

Cevap E

2. İhtiyaç belirlenirken; ihtiyaç belirlenen kesimlerden veya o kesimi temsil eden kişilerden, görüşler alınarak ihtiyaç belirlenmesine "Demokratik Yaklaşım" denir.

Cevap: A

3. Program geliştirme sürecinde "İhtiyaçlar" her zaman "Hedefler"den önce belirlenir. O yüzden 3. ve 4. basamaklar yer değiştirmelidir. Diğer süreç basamakları doğru sıradadır.

Cevap: D

4. Programların etkin ve verimli olması; ihtiyaçları karşılaması ile ilgilidir. Eğer bir program gerçekleştirildikten sonra, ihtiyaçları gideremiyorsa, değiştirilmelidir.

Cevap: B

5. Öğrencilerin ortak dersleri aldıktan sonra; isteğe bağlı seçimlik dersler ile birden fazla uzmanlık alanına sahip olabildikleri içerik düzenleme yaklaşımına: "Çekirdek Tasarımı" denir.

Cevap: E

6. İletişimde; iletişimi başlatan ve bilgi veren kişiye Kaynak denir. Sorudaki kaynak "Öğretmendir".

Cevap: A

7. Öğrencilerin kendi, içinde farklı görevler edinerek, seyirci bir grup önünde tartışma veya etkinlik yaptıkları oturma düzenlerine:

"Grupların gruplandırılması" adı verilir.

Cevap: D

8. Sınıf yönetimi modelleri temel de 4'e ayrılır.

Tepkisel ve önlemsel model geleneksel modellerdir. Gelişimsel ve bütünsel modeller ise çağdaş modellerdir.

Eğer bir birey geleneksel yöntemlerin olumlu yönlerini çağdaş modeller ile birleştirir ise "bütünsel model" uygulanmıştır.

Terbiye; kural oluşturma (Önlemsel), uyarılarda bulunma (Tepkisel), istek ve ilgilerini dikkate alma (gelişimsel), davranışlarını sergilediği için "Bütünsel model" uygulamıştır.

Cevap: D

9. – Her olumsuz davranışı ceza ile söndürme: Cezalandırıcı

– Öğrenci davranışlarını kişiselleştirip, yeri gelince onlardan öğ alma: İntikamcı

– Davranışları olumlu olarak ve öğrenci ile bağ kurarak verme: İyileştirici

– Önceden tedbir ve önlem alarak, davranış sergileme: Önleyici

– Sert otoriter davranarak, öğrencileri korkutarak istediklerini yaptırma: Korku yolu ile engelleme

Mehmet Öğretmen yukarıda tanımları verilmiş öğretmen rollerinden "İntikamcı Öğretmen" rolünü benimsemiştir.

Cevap: A

10. Skinner davranışların 3 kademedede değiştirilebileceğini savunur.

Bunlar :

- A: Ders öncesi önlemler
- B: Davranış sırası yapılacaklar
- C: Davranış sonrasındaki tepkiler

Bu disiplin modeline "Davranış değişikliği modeli" adı verilir.

Cevap: D

11. Öğrencilerin davranışları, yaşı, düzeyi, istekleri ve sahip oldukları özellikler dikkate alınarak materyal seçilirse "Öğrenciye göre" materyal seçilmiş olur.

Cevap: B

12. Edgar Dale'ye göre duyu organları kalıcılıkta farklı etki yapmaktadır.

- Görme %83
- İşitme %11
- Dokunma %3,5
- Koklama %1,5
- Tatma %1

Kalıcılığa etki etmektedir. Öncülde verilen etkinlikler ise sırası ile:

- I- tatma
- II- dokunma
- III- işitme

Organlarını temele almıştır. Bu yüzden en kalıcıdan en az kalıcıya sıralandığında:

III - II - I olmalıdır.

Cevap: C

13. Edgar Dale'in yaşantı konisine göre; en az kalıcı öğrenmeden en çok kalıcı öğrenmeye doğru etkinlikler şöyle sıralanmıştır:

- 1- Sözel semboller
- 2- Görsel semboller
- 3- Radio,şerit,resimler
- 4- Sesli hareketli resimler
- 5- TV
- 6- Sergi
- 7- Gezi
- 8- Gösteri
- 9- Drama
- 10- Model ve numune ile öğrenme
- 11- Doğrudan doğruya maksatlı yaşantı

Bu bağlamda; A-TV ile, B- Sözel bilgi yolu ile, C-Sergi ile, D- Resim ile, E ise Drama ile öğretim olduğu için en kalıcı dramadır.

Cevap: E

14. 3. Kural Tekniği: Kalkıcı olması istenen nesnelerin görselin sol üst tarafına yerleştirilmesi kuralıdır.

Cevap: C

15. Bir görselde zemin en parlak yazı ise en mat olduğu durumlarda algılanabilirlik en üst düzeydedir.

Bu yüzden sarı zemin üzerine yazılan siyah yazılar en okunabilir yazı olarak kabul edilir.

Cevap: E

16. Peyami Öğretmen öğrenilenlerin işe yarar hale getirilmesini ve kullanılmasını istiyor. Transfer ilkesi öğrenilenlerin farklı alanda kullanılmasıdır.

Cevap: D

17. Eğer bir öğretmen çağdaş eğitim kullanıyorsa, sınıf içinde etkileşim ve sosyallik azalmamalıdır. Bu yüzden "Farklılaşmış öğretim" kullanıldığı sınıflarda sosyallik azalmaz.

Cevap: E

18. Bir probleme her açıdan her yönden bakabilmek "Lateral Düşünme (Çok boyutlu)" olarak adlandırılır. Bu yüzden Esvet lateral düşünmüştür.

Dimitri ise deneyimlerini ve tecrübelerini kullanarak yeni olana aktarmıştır bu da Yansıtıcı düşündüğünü gösterir.

Cevap: D

19. Bireyin önceden sahip oldukları tutumlara veya duygulara tam öğrenme modelinde "Duyuşsal Giriş Davranışları" adı verilir.

Cevap: C

20. Ferit bireyler arası ilişkilere önem verdiği için sosyal zeka, Seyran ise kendini tanıma ve yalnız kalma duyguları ağır bastığı için bireysel (benlik bilgisi) zeka türü baskın olan bireylerdir.

Cevap: A

21. Bir uzmanın dinleyici kitleye mesleki gelişim amaçlı eğitim vermesine "Seminer" denir.

Cevap: E

22. Sesleri tanımak temel olarak titreşimleri ve ses dalgalarını ayırt etme ile ilgilidir. Titreşimleri ve ses dalgalarını ayırt edebilen insanların Ritmik (Müziksel) zeka türü daha fazla gelişmiştir.

Cevap: A

23. Sınıf içinde öğrencilerin önce bireysel daha sonra katlanarak (2, 4, 8) çalıştığı, en son ise sınıfa sunum yaptıkları teknik "Kartopu (piramit) Tekniği"dir.

Cevap: E

24. Öğretmen sınıf içinde eğlenceli ve rekabete dayalı etkinlikler oluşturmuştur. Bu da "eğitsel oyun" tekniğini kullandığını gösterir.

Bu etkinlikte öğrencilerden kendi oluşturdukları alt başlıklar ve tablolar istenmektedir. Bu da "sınıflama" becerisinin geliştirilmeye çalışıldığını gösterir.

Cevap: B

25. 1- Konuşma halkasında nesne ile konuşacak belirlenir. Sadece gönüllülere söz verilmemelidir.

2- Beyin fırtınasında hiçbir görüş eleştirilemez ve değerlendirilemez. (ilk aşamada)

3- Bu öncül doğrudur.

4- Bu öncül doğrudur.

5- Metaforda somut benzerlik değil, görev benzerliği (Soyut veya mecaz) dikkate alınır.

Cevap: B

26. Kavram haritalarından olan zincir (olaylar dizini) kavram haritası; bir olayın gerçekleşme sırasını gösteren görsel araçlardır.

Cevap: E

27. Sezgisel yol (mantık ve tartışma) kullanılarak hayat-taki sorunların teorik olarak çözümlendiği yönetime "Örnek Olay" denir.

Cevap: C

28. Bireyin kendi öğrenme süreçlerini dikkate alarak kendine özgü öğrenme yollarını bulması Yürütücü Biliş (Metabiliş) olarak adlandırılır.

Cevap: C

29. Öğrenilenlerin kullanılarak uygulamaya dökülmesi öğrenme ürünlerinden "Zihinsel Beceriler" alanına girmektedir.

Cevap: B

30. Ters-yüz öğrenme olağan öğretim sürecini tersten uygulamaktır. Yani önce ev çalışması sonra sınıfta öğretim şekline Ters-Yüz Öğrenme denir.

Cevap: C

31. Bireyselleştirilmiş öğretim uygulamalarından olan "Beceri Geliştirme Grupları" bireydeki psikomotor becerileri geliştirmeye odaklanmaktadır. Burada seviye grupları oluşturulur ve uzmanlar sıra ile bu gruplara seviyelerine yönelik uygulamalar yaptırır.

Cevap: D

32. Gözlemlerde tahmini sonuçlar doğru kabul edilemez. Gözlem sonucu beklenen olmasa bile değiştirilmeden not altına alınır.

Cevap: D

33. "Sosyo-ekonomik düzey" tam öğrenme içinde öğretmenin sınıf içinde değiştirebileceği bir olgu değildir.

Cevap: E

34. Öğretimde uygulanması riskli eğitimlerin sanal veya yapay olarak uygulanmasına "Benzetim (Simülasyon)" denir.

Cevap: E

35. Mim (Pantomim) Tekniği sözel iletişim kullanılmadan kavram veya konuların beden dili ile aktarılmasıdır.

Cevap: C

36. Eşit başarı fırsatı" işbirlikli öğretimde her bireyin yetenekleri doğrultusunda gruba eşit katkı sağlayabilmesidir.

Cevap: A

37. Sistemik hata kaynağı yönü ve miktarı belli olan hatadır. Kişiden kişiye ölçmeden ölçmeye değişir. Bu nedenle yanlışlık hatası da denilmektedir. A seçeneğindeki hata sabit hatadır çünkü öğretmen tüm öğrencilere 5 puan eksik vermiştir. B seçeneğindeki öğretmen derse katılmayan öğrencilerine ham puanından %10 eksik puan verdiğine göre her öğrencinin ham puanı değişebileceği için hata her öğrenciye eşit yansımaz bu nedenle B seçeneği sorumuzun doğru cevabıdır ve sistemik hatadır. C seçeneğinde de sabit hata söz konusudur. D seçeneğinde bir kararsızlık söz konusu olduğu için hata tesadüfidir. E seçeneğinde ise yorgunluk ve dikkatsizlik gibi unsurlar tesadüfi hataya yol açar.

Cevap: B

38. Dil kursunda başarılı olanlara sertifikaları verilirken Summatif yani Düzey belirleme amaçlı değerlendirme yapılmıştır. Kriterlerimiz baştan belli olduğuna göre değerlendirme mutlak değerlendirmedir. Yani sorunun doğru cevabı B seçeneğidir.

Cevap: B

39. Soruda sınıflara yerleştirme esnasında yapılan değerlendirmenin amaç ve ölçütüne göre nasıl olduğu sorulmuş başlangıçta yapılan değerlendirme diagnostik yani tanılayıcı değerlendirmedir ve tabii ki yerleştirme esnasında öğrencilerin başarı sıralamaları dikkate alındığına göre bağlı değerlendirme yapılmıştır. Bu nedenle sorunun doğru cevabı A seçeneğidir.

Cevap: A

40. Tabloda dört farklı dersin aralarındaki korelasyon değerleri verilmiş. En düşük ilişki İngilizce ve Müzik dersleri arasındadır. Cevabı hatalıdır çünkü en düşük ilişki Türkçe ile Müzik dersleri arasındadır. İşaretin eksi ya da artı olması ilişkinin gücünü değil yönünü gösterir. Bir korelasyon ilişkisinde korelasyon değerinin eksi ya da artı olması fark etmeksizin sifırı yaklaştıkça ilişkinin zayıfladığı anlamına gelir.

Cevap: A

41. Uzmanın tüm madde güçlük düzeylerini eşit kabul ettiği söylenmiş olduğuna göre kullandığı güvenilirlik belirleme yöntemi KR 21 yöntemidir. KR 21 yöntemiyle elde edilen iç tutarlılık katsayısı 0,85 olduğuna göre KR 20 katsayısının alacağı değer en az 085 olacaktır. Çünkü KR 21 KR 20'den büyük olamaz. Güvenirlik katsayısının 1'e yakın olması testin tek boyutlu olduğunu gösterir. KR 20 ve KR21 yöntemleri tek uygulamaya dayalı yöntemlerdir. Bu nedenle doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap: E

42. Yapı geçerliliğinin yüksek olması ayırt ediciliğinin yüksek olması anlamına gelir. Baktığımız zaman öğretmenin matematik testinde coğrafya bilgisi gerektiren sorular sorması ayırt ediciliğe aykırıdır. B seçeneği ipucu vermeye yönelik olduğu için ayırt ediciliğe aykırıdır. C seçeneği öğrenciler arasında bir ayırım yaratacağı için ayırt ediciliğe aykırıdır. D seçeneğindeki standart sapmanın yüksek olması öğrencilerinin puan dağılımının farklılaştığını gösterdiği için yapı geçerliliğinin düşük olması beklenmez. E seçeneğinde alınan puanların birbirine yakın olması farklılaşmanın olmadığı anlamına gelir. Bu da yapı geçerliliğinin düşük olmasına neden olur. Bu nedenle sorumuzun doğru cevabı D seçeneğidir.

Cevap: D

43. Görünüş geçerliliği bir testin ölçmeyi amaçladığı özelliği ölçebildiğinin içeriği okumadan bile dıştan görülebilmesi anlamına gelir. Testin baş kısmında hangi konuyla ilgili olduğunun belirtilmesi bu amaca hizmet eder. İstatistik testinin tablo ve grafikler aracılığıyla sorulması da bu amaca hizmet eder. 3. öncülde ise soruların açık ve anlaşılır olması güvenilirliği etkiler. 4. öncülde hazırlanan tutum testinin tüm tutumları kapsamaması görünüş geçerliliğini değil kapsam geçerliliğini oluşturur. Bu nedenle sorunun doğru cevabı C seçeneği olacaktır.

Cevap: C

44. Bu dağılımdaki ölçüm sayısı 20'dir. Dolayısıyla 20'nin yarısı olan 10.sıradaki ve bir sonraki sıradaki yani 11. sıradaki iki puanın ortalaması medyandır. 10. Sıradaki puan 29 ve 11 sıradaki puan ise 38 olduğuna göre ortalamaları 33,5'tur. Sorumuzun doğru cevabı E seçeneğidir.

Cevap: E

45. T puanının 50 olması demek öğrencinin aritmetik ortalamaya eşdeğer puan alması demektir. Bu durumda tüm öğrenciler aritmetik ortalamaya eşdeğer puan almıştır. Ancak bu verilere dayanarak öğrencilerin kaç aldığını bilemeyiz. Bu nedenle A seçeneği doğru değildir. B seçeneği de doğru değildir çünkü bu dağılım Modsun bir dağılımdır. Modsun dağılımlar simetrik yapıdadır. Dağılımın standart sapması sıfırdır çünkü öğrenciler arasında farklılaşma hiç oluşmamıştır bu nedenle sorunun doğru cevabı C seçeneğidir. Mutlak değerlendirme yapılsa tüm öğrenciler başarı sayılır mı? Bunu söyleyebilmemiz için ölçütü ve öğrencilerin aldıkları ham puanları bilmemiz gerekir bu nedenle D seçeneği de doğru değildir. Sınavda kapsam geçerliliği ile ilgili herhangi bir bilgi verilmemiştir. Bu nedenle E seçeneği de doğru değildir doğru cevap C seçeneği.

Cevap: C

46. Sürekli değişken olabilmesi için öncelikle ölçmenin miktar belirtiyor olması gerekir. Aynı zamanda birim aralığının sonsuza dek bölünebilmesi de ikinci şarttır. A seçeneğinde hem miktar belirtilecek hem de birim aralığı sonsuza bölünebilecektir. Sınıftaki öğrencileri saydığımızda miktar belirtilir fakat birimi yani öğrencileri bölemeyiz. Diğer üç seçenek ise zaten miktar belirtmeyen seçeneklerdir. Dolayısıyla sürekli değişken olamazlar. Doğru cevap A seçeneğidir.

Cevap: A

47. Açık uçlu sınavlarda şans ihtimali düşüktür. Kopya elbette çekilebilir ama diğer sınavlara göre daha zordur. Üst düzey düşünme becerileri de ölçülebilmektedir. Puanlama ise subjektiftir. Hazırlanması da nispeten kolaydır. Yani doğru cevap D seçeneğidir.

Cevap: D

48. Verilen bilgilere dayanarak her testin 100 puan üzerinden puanlandığı anlaşılmaktadır. Bu durumda en başarılı olunan dersler Türkçe ve Tarih'tir. Ancak ikisi arasında standart sapması daha küçük olduğu gerekçesiyle tarih dersinde başarılarının daha yüksek olduğunu söyleyebiliriz. Ayrıca en homojen dağılım standart sapmanın en küçük olduğu dağılımdır. Bu durumda Matematik ve Tarih derslerinde standart sapmanın en küçük olduğunu görmekteyiz. Ancak Tarih dersinde aritmetik ortalama Matematik dersine göre daha yüksek olduğundan Tarih dersinin bağıl değişkenlik katsayısı daha düşük çıkacaktır. Bu da Tarih dersinde dağılımın daha homojen olduğunu göstergesidir. Bu nedenle doğru cevap A seçeneği olacaktır.

Cevap: A

49. A) Limon başlangıçta nötrdür. Ancak ağızda ekşiliği koşulsuz uyarıcıdır. Limonun kendisi daha sonra koşullu uyarıcı olmuştur. Limon ağzına sıkılınca denseydi öğrenilmemiş olurdu.
- B) Öğrenilmiştir (Klasik koşullanma yoluyla)
- C) 13 aylık İsmail'in yürümeye başlaması olgunlaşma ürünüdür, öğrenilmemiştir.
- D) Annesini görünce sevinç çığlığı atan çocuğun davranışı öğrenilmiştir. Annesini tanıyor.
- E) Öğrenilmiştir. Sadece ses duyunca kulağını dikmesi deseymi öğrenilmemiş olurdu.

Cevap: C

50. Öğrenmeyi etkileyen faktörlerden, öğrenenle ilgili faktör olan olumlu transfer, bir alanda öğrenilen bilgilerin yeni durumlarda kullanılmasıdır. Erim'in 4 işlem bilgisini markette kullanması olumlu transferdir. Ket vurma ise unutma bilginin karışması ile ilgilidir. Erim'in marketten çıkarken para üstünü sayması sırasında toplama yapması gerekirken çıkarma yapması ket vurmaya örnektir. Önce öğrenilen bilginin yeni öğrenileni unutturması ileriye ket vurma, sonra öğrenilenin öncekini unutturması ise geriye ket vurma.

Cevap: B

51. Tef sesi başlangıçta ayı için olumlu ya da olumsuz bir tepki oluşturmazken (Nötr uyarıcı), ateşe maruz kalması sonucu verdiği tepki (ateş koşulsuz uyarıcı verdiği tepki koşulsuz tepkidir) koşulsuz tepkidir. Tef sesi ile ısı (Ateş) bitişikliği kurulduktan sonra tef sesi koşullu uyarıcı, tef sesine verdiği tepki ise koşullu tepkidir.

Cevap: D

52. Soruda verilen örnek durumda iki farklı uyarıcı aynı anda ortamdadır. Zehra istemediği iki durumla karşılaşmış (kaçınma - kaçınma) ve birini seçmek zorunda kalmıştır. Yağmur, okulu gölgede bırakmıştır.

Engellemede ise önce birinci nötr uyarıcı ile koşulsuz uyarıcı eşleştirilerek koşullu uyarıcı elde edilir. Daha sonra elde edilen koşullu uyarıcı, koşulsuz uyarıcı yerine kullanılarak ikinci nötr uyarıcı ile eşleştirilmeye çalışılır.

Uyarıcıların sunulması sırasında yanlışlık yapılır. Önce koşullu sonra nötr uyarıcı verildiği için, koşullu uyarıcı nötr uyarıcıyı engeller.

Soruda verilen örnek durum gölgelemedir.

Cevap: E

53. Matematik dersine geç kalınca öğretmenine "Annem rahatsızlandı, o nedenle geç kaldım." diyerek azar ışıtmekten kurtulan Ahsen, başka bir gün Tarih dersine geç kalınca yine aynı bahaneyi kullanmıştır.

Organizmanın bir durumda öğrendiği davranışı, benzer diğer durumlarda da kullanması öğrenmenin genellemesidir.

Ahsen de öğrendiği durumu benzer durumla karşılaştığında yine kullanmıştır.

Cevap: A

54. Katışık pekiştirme; zaman ve oran aralıklı pekiştirme tarifesinin birlikte kullanılmasıdır.

Verilen örnek durumda sigorta şirketinin işe yeni başlayanlara uyguladığı tarife katışık tarifedir.

Önceden işe aldığı eski çalışanlarına ise uyguladığı tarife Değişken oranlı tarifedir. Çünkü eski çalışanlar, o ay tüm çalışanların yapmış oldukları satışların ortalamasının üzerinde prim ödemesi, çalışanların o ayki ortalamayı bilemeyecekleri ve daha fazla satış yapmaya çalışacakları için, değişken oranlı tarifedir.

Cevap: B

55. Thordike'in öğrenme kuramında birincil yasalar hazırbulunmuşluk, etki ve tekrar yasasıdır. Etki yasası davranışın sonucu olumlu ise haz verirse uyarıcı ve tepki arasındaki bağın güçlenmesini sağlar; ancak davranışın sonucu olumsuz, rahatsız edici olursa uyarıcı - tepki bağına etki etmez. Annenin kızına örgü örmede başarısız denemesinin ardından kızması olumsuz bir durum olduğu için davranışı etkilemez.

Cevap: A

56. Organizmanın istenilen ve istenmeyen davranışlarının çok yakın olması durumunda kullanılan bir pekiştirme yöntemi Ayrılaşmış pekiştirmedir. Bu yöntemde istenilen davranışlar hemen pekiştirilirken, istenmeyen davranışlar görmezden gelinir. Böylelikle davranışlar birbirinden ayırt edilir.

Soruda da öğretmen Alper'de istenileni pekiştirmiş, istenilmeyeni görmezden gelmiştir.

Karşı pekiştirme: Bazı öğrenme durumlarında verilen uyarıcı karşı pekiştireç görevi görür. Uyarıcı izlediği davranışı pekiştirir.

Koşullu anlaşma ⇒ Bireye ancak belirli bir şekilde davrandığında pekiştireç verilir. Aksi halde verilmez.

Premack İlkesi ⇒ Yapılma olasılığı yüksek olan davranışlarla, yapılma olasılığı düşük olan davranışları kazandırmak için kullanılır.

Crespi Etkisi ⇒ Ödülün büyüklüğü performansı etkiler.

Cevap: C

57. A, C, D, E Premack ilkesi örnekleridir. Kişinin yapmayı daha çok isteyeceği davranışı, yapmayı istemediği davranış için pekiştireç olarak kullanmak Premack'da pekiştireç kesinlikle etkinlik/faaliyet pekiştireci olur. Oysa koşullu anlaşmada pekiştireç hem maddi hem etkinlik hem sosyal pekiştireç olabilir.

B seçeneği koşullu anlaşmadır. Pekiştireç maddi/nesnelidir.

Cevap: B

58. Dolaylı ceza ⇒ Gözlenen modelin gösterdiği davranışlar sonucunda çevre tarafından cezalandırılması, gözleyen kişinin o davranışı göstermekten çekinmesine neden olur.

Öngörü kapasitesi ⇒ Bireyin kendi davranışlarından ve çevresindekilere ilişkin yaptığı gözlemlerden yola çıkarak gelecekte olabilecekler hakkında tahminde bulunabilmesidir.

Özyargılama kapasitesi ⇒ İnsanların kendileri hakkında düşünme, yargıda bulunma, kendilerini yansıtmaya kapasiteleridir.

Öndüzenleme kapasitesi ⇒ İnsan kendi yaşantılarını anlamlandıran, kendisi için hedefler koyan, kendi davranışlarının sorumluluğunu üstlenen ve kendisini daha iyi bir yöne doğru düzenleyen bir varlıktır. Buna özdüzenleme kapasitesi denir.

Karşılıklı belirleyicilik ⇒ Bandura'nın "Karşılıklı belirleyicilik" ilkesine göre "birey - davranış - çevre" üçlüsü arasında karşılıklı etkileşim bulunmaktadır. Birey çevreyi çevre bireyi karşılıklı etkiler.

Soruda da Hababam Sınıfı Ahmet'i, Ahmet de Hababam Sınıfını etkilemiştir.

Cevap: E

59. Bandura'ya göre öğrenmelerin çoğu dolaylı olur. Dolaylı yaşantılar (Dolaylı öğrenme) 4 tanedir.

Dolaylı pekiştirme

Dolaylı ceza

Dolaylı güdülenme

Dolaylı duygusalılık

Soruda verilen örnek durum dolaylı güdülenmedir.

Dolaylı güdülenmede birey, gözlemleri sonucunda güdülenir. Gözlenen davranış değer verilen bir ürünle sonuçlanırsa gözleyen kişi o davranışı yapmak için istek duyar.

Cevap: C

60. Paragnaz Yasası (Algı ilkeleri)

Benzerlik ⇒ Birbirine benzer uyarıcılar birlikte algılanır.

Yakınlık ⇒ Birbirine yakın nesnelere aynı grupta algılanır. Nesne ve olayların zamanda ve mekanda bir arada olmaları anlamını taşır. (Bitişiklik ilkesi gibi)

Süreklilik ⇒ Birbirinin devamı olan ve süreklilik gösteren uyarıcılar bir bütün olarak algılanır.

Basitlik ⇒ Basit parçaların daha kolay daha çabuk algılanmasıdır.

Tamamlama (Bütünlük) ⇒ Uyarıcılar arasındaki boşluklar tamamlanarak anlamlı bir bütün oluştururlar. Kitap sayfasında bir harf eksik basılmışsa biz onu tam olarak algılarız.

Soruda da internet yazışmalarında eksik harfi beynimizin tamamladığı görülüyor. Tamamlama.

Cevap: D

61. Hazurbulunuşluk bireyin; ön öğrenmelerini, olgunlaşmışlık düzeyini, güdülenmişlik düzeyini ve genel sağlık durumunu kapsar.

Büyüme: Gelişim psikolojisinde, organizmanın be-densel yapısında meydana gelen niceliksel değişimler (boy, kilo artışı)

Olgunlaşma: Çevresel faktörlerden bağımsız olarak bireyin belli yetkinliğe ulaşmasıdır.

Gelişim: Döllenmeden ölene kadar yaşam dönemi içinde organizmada görülen düzenli, sürekli, tek yönlü olumlu, daima ileriye doğru değişikliklerdir.

Öğrenme: Tekrar ve yaşantı ürünü, nispeten kalıcı izli davranış değişikliğidir.

Cevap: B

62. Gelişim, kalıtım ve çevre etkileşiminin ürünüdür.

Gelişim sürecinde sadece "kalıtımdan" ya da sadece "çevreden" bahsedilemez. Çünkü bu ikili, bir bütün oluşturur. Kalıtım yoluyla getirilen potansiyelin, hangi ölçüde ve ne şekilde ortaya çıkacağını çevre belirler.

Kalıtım, potansiyeli (alt-üst sınırı) belirlerken, çevre alt ve üst sınır arasında hangi noktada erişimin sağlanacağını belirler.

Cevap: C

63. I. öncül ⇒ Olgunlaşma

II. öncül ⇒ Yaşantı (Deneyim)

III. öncül ⇒ Kültürel aktarım (Sosyal geçiş)

Cevap: D

64. Duyu-motor dönemde, üçüncü döngüsel tepkilerin önemli kazanımlarından biri de ertelenmiş taklittir.

Ertelenmiş taklit çocuğun önceden gördüğü bir modelin davranışlarını, o model ortamda olsun-olmasın, aradan bir süre geçtikten sonra taklit etmesidir. Örnek durumda, Mine'de yola koyulduktan bir süre sonra, uçuşlanırken gördüğü el sallama davranışını taklit etmiştir.

Cevap: A

65. Bireyin karşılaştığı yeni durumu ya da nesneyi daha önceden oluşturduğu mevcut şeması içerisinde değerlendirmesi özümlemedir. Çocuk yeni durumu 199'dan sonra iki yüzü "iki kere yüz" demesi, önceden zihninde var olan 100 şemasıyla açıklamış olmasıdır. (Özümleme yapıyor)

Eğer var olan şema genişletilmiyor, aksine daraltılıyor, tek bir anlam yükleniyorsa özelden özele akıl yürütmedir. Temelinde odaklanma vardır.

Cevap: E

66. Vygotsky'e göre bilişsel gelişim doğumdan yedi yaşına kadar 4 dönemden geçmektedir.

a) İlkel dönem (0-2 yaş): Öğrenme koşullanma yoluyla gerçekleşir. Dil gelişimi başlayana dek (ikinci yaşında) böyle sürer.

b) Naif psikoloji dönemi (2-3 yaş): Dil gelişimi ile başlar. İletişim kurabilmek için dili kullanmayı öğrenir ancak henüz dilin simgesel yapısının farkında değildir.

c) Benmerkezci konuşma (Özel konuşma) (3-6 yaş): Çocuğun dilin simgesel işlevini anlamasıyla birlikte bu dönem ortaya çıkar. Çocuk dili problem çözmede araç olarak kullanır.

d) İçeriye büyüme dönemi (6-7 yaş): Bu dönemle birlikte benmerkezci konuşma yerini içsel konuşmaya bırakır. Naif Psikoloji Dönemi.

Cevap: B

67. Sosyal etkileşimci görüşe göre dil gelişimi, sosyalleşme süreci içerisinde gerçekleşmektedir. Dilin kazanılmasında gözlem ve taklit üzerinde durur.

A, B, D, E seçenekleri Sosyal Etkileşimci Görüş, C seçeneği ise Biyolojik Temelli Görüştür.

Cevap: C

68. Sergen Süperego bileşeninin, Serpil ise İd bileşeninin baskın olduğu kişilik özellikleri sergilemektedir. İd haz ilkesi ile çalışır. (Bilinç dışı şekilde) Gerçekçi değildir. Ego gerçekliği temsil eder. İdden gelen dürtüleri tatmin eder, bunu yaparken de bireyin dahil olduğu toplumun gerçeklerini de dikkate alır. Süperego kişiliğin ahlaki yönüdür. (Yargısal-viddani) (toplum yönü) Kişiliğin mükemmeliyetçi yanı.

Cevap: D

69. Çağatay bebeğin durumu bağlanma sitali güvensiz kaçınan bağlanmadır. Bu grupta yer alan bebekler, anne odadan ayrıldığında çoğunlukla rahatsızlık duymaz. Odadaki yabancı kadın tarafından rahatlıkla sakinleştirilebilirler. Anne tekrar odaya geldiğinde ise anneyi görmezden gelirler. Anneyle etkileşim kurmaktan kaçınırlar.

Cevap: B

70. I. öncül: Ceza-itaat → Otoriteye uyma, cezadan kaçma. İyi-kötüyü davranışın fiziksel sonucu belirler. Otoriteye körü körüne bağlılık.
II. öncül: Saf çıkarıcı → Bireyin kendi ihtiyaçları önemli. İhtiyaçları karşılandığı sürece kurala uyar. Kaz gelecek yerden tavuğu esirgemez. Al gülüm ver gülüm.
III. öncül: Kanun-Düzen → Kanunlar sorgusuzca izlenir. Yasalar asla değişmez. Körü körüne uyulur. Kanunlara uymayanlar cezalandırılmalı. Sistem korunmalı.

Cevap: A

71. A, B, C, D seçenekleri sosyokültürel ve ekonomik etmenler olarak rehberliğin ortaya çıkışını etkilemiştir. E seçeneğindeki insana verilen değer artması felsefi ve psikolojik etmenler içerisinde yer alır.

Cevap: E

72. "Ayrıca böyle bir sorunun oluşması durumunda çok geç kalınabileceğini vurgular." Bu ifade ile problem ortaya çıkmadan önleme eğilimiyle hareket etmek gerektiğini vurgulayan rehber öğretmen rehberliğin temel işlevlerinden önleyici işleve vurgu yapmaktadır.

Cevap: C

73. Kapsamlı gelişimsel rehberlik modeli uzman odaklı değildir.

Günümüz rehberlik anlayışı öğretmen odaklıdır. Sınıf rehber öğretmenin rolü oldukça önemlidir. Yıl boyunca sınıf içinde etkinliklerin uygulanmasından sorumludur. Bu etkinliklerin büyük bir çoğunluğu sınıf öğretmeni tarafından gerçekleştirilir. Az sayıda uzmanlık gerektiren çalışma okul rehber öğretmeni tarafından yapılır.

Cevap: B

74. • Alanlar, zorunlu-seçmeli dersler, okulun misyonu-vizyonu, haftalık ders programı hakkında bilgi vermek
• Ders dışı etkinlikler hakkında bilgi vermek
• Disiplin, sınıf geçme ve devam yönetmelikleri hakkında bilgi vermek
• Kütüphane, yemekhane, ulaşım vb. olanaklar hakkında açıklama yapma ve nasıl yararlanacaklarını göstermek

Sene başında yapılan yukarıdaki hizmetler oryantasyon kapsamında verilen hizmetlerdir. Oryantasyon hizmeti öğrencilere doğrudan verilen hizmetlerdendir.

Ancak "okulu çevreye tanıtmak" Çevre ve Veli ilişkileri kapsamında yapılan bir çalışmadır. Bu hizmet dolaylı hizmetler grubunda yer alır. Okul ve çevre ilişkileriyle ilgili yapılan çalışmalar öğrencilerin dolaylı olarak yararlanacağı hizmetler olacaktır.

Cevap: D

75. Elif sınıf öğretmenine "Başarılı olmak için elimden geleni yapıyorum ama başaramıyorum." derken göz yaşlarını tutamamıştır. Bu durumda sınıf öğretmeni Elif'e psikolojik danışmanın yardımcı olabileceğini söyler ve rehberlik servisine yöneltir. Öğrencinin yaşadığı sorun problem alanı olarak daha çok uzmanlık gerektiren bir sorundur. Kişisel sosyal rehberlik kapsamında psikolojik danışman Elif'e psikolojik danışma hizmeti sunabilir.

Cevap: D

76. Öğrencilerin okul yaşamı ile meslek yaşamı arasında ilişki kurmasını sağlamak Eğitsel Rehberlik kapsamındadır.

- Öğrencilere yaşadıkları duygusal sorunlarla baş etmelerini sağlayacak beceriler kazandırmak Kişisel Sosyal
- Öğrencilerin kendini tanımalarına yardım etmek Kişisel Sosyal
- Öğrencilerin olumlu benlik algılayışına sahip olmasına yardımcı olmak Kişisel Sosyal

Öğrencilerin meslek seçimine yardımcı olmak Mesleki Rehberlik

Cevap: A

77. "Babam beni hiç anlamıyor, kendimi çok yalnız hissediyorum." Murat'ın ifadesine, Nazan Hanım'ın verdiği cevap "Babanın sana daha yakın davranmasını istiyorsun." olursa en uygun tepki verilmiş olur. Bu tepki empatik tepkiye örnek verilebilir. Empatik tepkide 2 önemli öge vardır. Karşısındakinin mesajını anlam bakımından doğru anlamak ve bunu karşıya iletmektir.

Cevap: E

78. Gastronomiye ilgisi olan Ege'nin el becerilerinin iyi olması, güç ve statüye önem vermesi ve sosyal olmaması Holland'ın Tipoloji Kuramına göre "gerçekçi" kişilik tipine örnek verilebilir.

Holland'ın Tipoloji Kuramına göre 6 kişilik tipinden söz edilebilir.

- Gerçekçi
- Geleneksel
- Girişimci
- Araştırmacı
- Sanatçı
- Sosyal

Cevap: B

79. Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2020 yılında yayımlanmış olduğu Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerine göre kariyer farkındalığı kazandırmak için gönüllü staj programlarının oluşturulması, akademik gelişim alanı kapsamında yapılan bir çalışma değildir. Bu çalışmalar kariyer gelişim alanına yönelik çalışmalardır.

Cevap: A

80. Özel eğitime ihtiyacı olan çocukların saptanması ve kaynaştırma programına alınması için gerekli olan raporunu veren birim Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nin Özel Eğitim Bölümü'dür.

Cevap: B